

تعداد سوال: ۳۴		سوالات امتحانی درس: فارسی ۱		آموزش و پرورش ناحیه ۴ تبریز دبیرستان غیر انتفاعی فاخران شمس	
ساعت شروع: ۱۰ صبح		تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۴/۰۴		رشته: مشترک	
طراح: محمدحسین اسماعیلی		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		تعداد صفحه: ۴	
نام و نام خانوادگی:					
ردیف	سوالات				
قلمرو زبانی: ۷ نمره					
۰/۷۵	<p>معنای واژه ی مشخص شده در کدام گزینه درست و در کدام گزینه <u>نادرست</u> است؟</p> <p>الف) تویی <u>رزاق</u> هر پیدا و پنهان. (روزی رسان) ب) <u>مُکاری</u> از ما سی دینار مغربی می خواست. (حیله گر) ج) دشمن در برابر ایمان <u>جنود</u> خدا متکی به ماشین پیچیده ی جنگ است. (لشکریان)</p>				
۰/۷۵	<p>در گزینه های زیر غلط های املائی را بیابید و شکل درست آن ها را بنویسید. (سه مورد)</p> <p>الف) خروس غالب بر حریف مغلوب که مخزول و نالان استرحام می کرد، رحم نیاورد. ب) همه کس را ، حق شناس باش خاصه، غرابت خویش را. ج) معلم که از مخمسه رسته بود گفت: حیوان باید بچرد.</p>				
۰/۷۵	<p>معنی لغات مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) یوسف را از روی نیکوش <u>حبس</u> و چاه آمد. ب) در <u>حضیض</u> هم می توان عزیز بود.. ج) تو <u>قلب</u> سپه را به آیین بدار.</p>				
۰/۷۵	<p>غلط های املائی را بیابید و اصلاح کنید.</p> <p>عنان و سنان - سدر دکان - عینک دور بیضی - گذرگه تاریخ - غرض و دین - جذر و مد</p>				
۰/۵	<p>بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی، مرتب کنید.</p> <p>رها شد ز بند زره موی اوی درفشان چو خورشید شد، روی اوی</p>				
۰/۵	<p>نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) «ای شیخ آمده ام تا از اسرار حق <u>چیزی</u> با (به) من نمایی (نشان دهی) .» ب) «ای <u>مفتخر</u> به طالع مسعود خویشتن.»</p>				
۰/۵	<p>نوع «واو» را در ابیات زیر مشخص کنید.</p> <p>الف) تعلیم زاره گیر در امر معاش نیمی سوی خود می کش و نیمی می پاش. ب) گفتم: «برو سماور را آتش کن؛ حالا قوم و خویش ها می آیند.»</p>				

۰/۵	نوع ترکیب های زیر را مشخص کنید. (وصفی - اضافی) راه بیابان - دوستان مخلص	۸
۰/۵	جملات ساده و مرکب را در عبارت های زیر مشخص کنید. الف) فقط باد بود که بیکار توی درخت ها نشسته بود. ب) هنوز اول صبح بود و روشنایی شیری و برآقی روی آسمان را گرفته بود.	۹
۰/۵	دو واژه بنویسید که مانند کلمه ی « خواجه وش » پسوند « وش » داشته باشند.	۱۰
۰/۵	بر پایه ی هم معنایی (ترادف) برای واژه ی «مُندرس » دو واژه ی هم معنا بنویسید.	۱۱
۰/۵	برای هر یک از واژه های زیر یک « هم آوا » بنویسید. فراغ : غزا :	۱۲
قلمرو ادبی: ۵نمره (آرایه های ادبی: ۳نمره و حفظ شعر: ۲نمره)		
۰/۵	در بیت زیر واژگان مشخص شده چه آرایه ای را به وجود آورده اند؟ مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو یادم از کشته ی خویش آمد هنگام درو.	۱۳
۰/۵	در عبارت زیر « کنایه » را مشخص کنید و بگویید که کنایه از چیست؟ ریش بر می کند و می گفت: « ای دریغ کافتاب نعمتم شد زیر میغ »	۱۴
۰/۵	در مصراع دوم بیت زیر چه آرایه ای دارد؟ کیست آن بی بدل که هست احد « آلدی لم یلد و لم یولد » الف) تلمیح ب) تشبیه ج) تضمین د) ترصیع	۱۵
۰/۵	آرایه ی « تشخیص » را در بیت زیر مشخص کنید. باغ سلام می کند سرو قیام می کند سبزه پیاده می رود غنچه سوار می رسد	۱۶
۰/۵	در بیت زیر آرایه ی « اغراق » را مشخص کنید. عجب مدار ز من روی زرد و ناله ی زار که کوه، گاه شود گر برد جفای خسی	۱۷
۰/۵	در بیت زیر یک « استعاره » را مشخص کنید و بگویید که استعاره از چیست؟ دلا تا کی در این زندان فریب این و آن بینی؟ یکی زین چاه ظلمانی برون شو تا جهان بینی.	۱۸

حفظ شعر: ۲ نمره	
۰/۵	<p>مصرع دوم بیت زیر را بنویسید. فلک در شگفتی ز عزم شماست .....</p>
۰/۵	<p>مصرع اول بیت زیر را بنویسید. ..... با یاد تو افتادم از یاد برفت آنها</p>
۱	<p>ادامه ی بیت زیر از شعر «همای رحمت» را بنویسید. (بیت چهارم) ۳ - برو ای گدای مسکین در خانه ی علی زن که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را ۴ - .....</p>
قلمرو فکری: ۸ نمره	
۰/۵	<p>بیت زیر را به فارسی معیار امروزی بر گردانید. خدمت حق کن به هر مقام که باشی خدمت مخلوق افتخار ندارد</p>
۱	<p>جمله ی زیر را به فارسی روان بر گردانید. « فی الجملة نماند از معاصی مُنکری که نکرد و مُسکری که نخورد.»</p>
۰/۵	<p>بیت زیر مخاطب را از چه چیزی بر حذر می دارد؟ چون بسی ابلیس آدم روی هست پس به هر دستی نشاید داد دست</p>
۰/۷۵	<p>با توجه به جمله ی زیر به سوالات پاسخ دهید. « خون تو شرف را سرخگون کرده است » الف) مرجع ضمیر « تو » کیست؟ ب) « سرخگون کردن » یعنی چه؟</p>
۰/۵	<p>شاعر در بیت زیر بر چه نکته ای تأکید دارد؟ « ای که ردای حسین بر دوش داری / و خورشید کربلا را در بر داری ... »</p>
۰/۵	<p>بیت زیر به چه آیه ای اشاره دارد؟ چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت ز دست بنده چه خیزد خدا نگهدار الف) حاسبوا قبل ان تحاسبوا ب) و مَنْ يَتُوكَلِ عَلٰى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهُ</p>
۰/۵	<p>مفهوم عبارت « چشم ها را باید شُست، جور دیگر باید دید. » را بنویسید.</p>

۰/۵	معنی بیت زیر را بنویسید. هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست به غیر مصلحتش رهبری کند ایام	۲۹
۰/۵	مفهوم کلی بیت زیر را بنویسید. جز از جام توحید هرگز ننوشم زنی گر به تیغِ ستم گردن من	۳۰
۰/۵	در عبارت زیر، نویسنده بر چه چیزی تأکید دارد؟ « برای من « خواندن » اینکه شن ساحل ها نرم است، بس نیست؛ می خواهم پاهای برهنه ام این نرمی را حس کنند.»	۳۱
۰/۵	در مصراع « بادی که در زمانه بسی شمع ها بگشت ... » فعل « کشتن » در چه معنایی به کار رفته است؟	۳۲
۰/۷۵	در بیت زیر، مقصود شاعر از « رمه »، « چوپان گرگ طبع » و « گرگی شبان » چیست؟ ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد.	۳۳
۱	معنی ابیات زیر را بنویسید. الف) مرا مادرم نام، مرگ تو کرد زمانه مرا پُتک ترگ تو کرد ب) به آورد با او بسنده نبود بپیچید ازو روی و برگاشت زود	۳۴
۲۰	از خدا جوییم توفیق شما	جمع بارم